

Zdaj so prišle na vrsto lokalne stvari. G. dr. Petovar je priporočal, naj se napravi za ormuški okraj posebna hranilnica. V svojem tehnem govoru je povdarjal potrebo varčnosti, in koristi imenovanega zavoda. Resolucija je obveljala, kakor tudi ona, naj se napravi na deželne stroške štajerske in hrvaške pri Ormužu most čez Dravo. To točko je branil g. dr. Zarnik in omenjal tudi duševnega mosta, ki ima z nova zvezati Slovence s hrvaškimi brati. H koncu poprime dr. Zarnik še enkrat besedo, razlaga, da se je zbralo v Celji nekoliko nemškutarjev, ki hoté vse to, kar je v Ormužu sklepal slovenski narod, podreti in ovreči. Njegov nasvet, naj se izreče protest proti vsem sklepom, ki bi bili protivni sklepom ormuškega tabora in željam slovenskega ljudstva, sprejel se je soglasno in navdušeno. Na to je sledilo še nekoliko pozdravov Hrvatov in njih odzrav, potem pa so zbrani slovenski in hrvaški dijaki stopili na oder in prav lepo prepevali slovanske pesmi, glasbe so svirale, ljudstvo se je v gručah pogovarjalo ali pa iskalo hladila v bližnjih gostiščih — vse v najlepšem miru in redu. Zamolčati ne smemo, da je ljudstvo vselej navdušeno živio klicalo, kader je kateri govornikov omenjal Nj. veličanstva.

Ko se jelo mračiti, vrnilo smo se v dolgem sprevodu veseli in zadovoljni nazaj v ormuško čitalnico, kjer smo imeli prav živ in zanimljiv večer. Posebno moramo omenjati, da so varaždinske gospé svojo lepo zastavo poklonile ormuški čitalnici v stalen spomin na 8. dan avgusta 1869. Radi bi se mudili pri različnih napitnicah, ki so se vrstile druga za drugo ves večer do pozne noči, a s prostorom smo v kraji. Končevaje svoje vrstice naj še izrekamo svojo zahvalo vsem, ki so pomagali slaviti ta narodni dan, posebno pa ormuškemu odboru, ki se ni zbal nobenega truda in žrtve, tako da se sme ormuški tabor ponosno in častno vstopiti v vrsto svojih prednikov. Naj bi mu hitro sledili drugi!

Dopisi.

Iz Maribora, 10. avg. [Izv. dop.] (Dežmanovo generalstvo.) Pri celjskem nemškutarskem shodu, katerega natančnejši popis v nemških listih po tem, kar že o njem vemo, željni pričakujemo, so stavili nemčoni vso svojo srečo v slovensko zgovornost „general“ Dežmana. In zopet smo se Slovenci prepričali, da vsa nebotična štajerska nemškutarija sloni na prav slabih nogah, in dajej je pomoči — iz toliko perhorecirane kranjske dežele treba. O Schicksalsironie! Pa prepričali smo se tudi, kako „dualistična“ je ne samo politika, nego tudi natura ali naravnost Dežmanova. Kar jaz tega čudnega v samih nasprotjih in nedoslednostih živčnega in delajočega „general“ poznam, vedno je isti, vedno sebi nasproten, pravi slovenski Janus. Goreč nekdanj za žensko lepoto, zdaj kakor stavni mož — samček; goreč nekdanj za mater „Slavo“ — sedaj žolčnat nemškutar in nemčoni; pa pri vsej svoji nemškutariji ipak ne Prus, ampak Nemec v idealu, Nemec v oblakih svoje, a ne „jungfermanske“ domišljije.

Takega sebinasprotnega se je zdaj tudi v celjskem „klostru“ pokazal. „Štajerska dežela“, tako je Dežman po slovenski tam govoril, „je s zemeljskimi zakladi jako zelo obdarjena, kranjska pa reva; zato se Štajersko ne sme h Kranjskemu pridružiti.“ Ali se prosta zdrava pamet takemu zaključanju ali sklepanju ne mora čudom začuditi? To je blizo temu-le zaključanju podobno: Jaz sem reven fant, moja Minka pa je bogata deklica, alj ravno zato ne kaže, da bi se v zakon vzela. Ali se ne bi takemu fantovskemu zaključevanju vsaki kravarček smijal? — Potem je D. tudi pritrdil, da so slovenski prvaki zadnjega časa za duševni napredek slov. naroda zelo dosti storili. Ali vendar bi po njegovem mnenju v oziru na izobraženost slabo za Štajerce bilo, ko bi se sokrvnemu, sorodnemu in bolj obraženemu kranjskemu narodu pridružili. Kakó si upa Dežman takih očitih nasprotnosti vpričo belega sveta izgovarjati? — Že to govorjenje kaže, kako zmedeni so

pojmi v Dežmanovi glavi ali pa kako mora D. zvižčen biti, ako morebiti (kar bi kmalu verjel) drugače misli, pa drugače govori. Koliko bolj pa ga še le njegovo dejanje samo pobija! Ni li Dežman sam s svojim prihodom na Štajersko nam Slovincem lep izgled združenja teh dveh dežel dal, ker je vsaka za-se v politiki preslaba? Kakor so se v Celji nemškutarji štajerski in kranjski med seboj bratili, tako se hočemo že davno pred njimi tudi mi štajerski in kranjski Slovenci pobratiti in združiti, da več izobraženost in več svobodo dobimo. In ni li Dežmanova branitev, da se ne sme Štajersko in Kranjsko v eno deželo združiti, čisto nelogična in zares nerazumljiva, ako se pomisli, na kako slabih nogah nemškutarija ljubljanskih liberalcev stoji, katerim je pomoči od štajerske strani ravno tako potreba, kakor roki roke? — Kar Vi, nemškutarski general, mislite, govorite, delate, spočinete, vse to ima že s početka nesrečno kal nedoslednosti in nepraktičnosti in sebi, je samo sebi nasprotno, tedaj — nespametno.

Samopašnost, samosilnost in trdovratnost so tri sestre, furijam podobne, ktere skoz zgodovino človeštva baklje razdora nosijo in v prepad pogube vodijo. S trdovratnostjo se začina; nekdo misli, da vse bolje zna in vé kakor drugi, in do konca dotirana trdovratnost privede v samosilnost, ako svet v svojega proroka ne veruje. Kader se pa človek enkrat v to misel zaprede, da se mora svet po njem sukati, po njegovi piščalki plesati in kader to s silo tirjati začne, tedaj se samosilnosti pridruži tma drugih nečednosti, posebno samopašnost — in ta celi chorus človeka popoluoma zaslepi ter v gotovi propad pahne. Tako je D. začel; kako bode končal, to ni težko uganiti. Jój generalu, kader svojo vedno manjšo krdelce v očitno pogubo vodi! Kdor se proti narodu z beriči in policaji mora braniti, tega vladarstvo kratka pota hodi. —

Iz Celja 11. avg. [Izv. dop.] Dasi Vam je že drug dopisnik poročal o celjskem shodu nemškutarjev, prinašam Vam še jaz nekatere male črtice, ktere se mi karakteristične zdé, pa jih je Vaš redni dopisnik menda prezrl. Več oči, več vidi. Najprvo kranjskim bratom zatožim Dežmana in njegovo nesramno arogantnost. Na kolodvoru je namreč g. nemškutar Neker-mann pozdravljaj g. nemškutarja Dežmana in njegove pajdaše. Dežman je odgovoril: „Kar je g. predgovornik izrekel o Celji in o njegovi trdnosti v političnem mišljenju, to jaz jemljem tudi za nas kot odzdravljenje in izre-kam, da vam prinašamo mi srčna pozdravila cele so-sednje (kranjske) dežele.“ — Prepuščam kranjskim Slovincem, da Dežmana na račun denó in ga vprašajo, kedaj so mu dali pooblastilo, da iz vseh kotov sešle se nemškutarje in Nemce pozdravlja (ne samo v svojem imenu in morda v imenu katerega ljubljanskih društev, ampak) v imenu cele kranjske slovenske dežele, ki ne mara zanj. To je že več kot prevzetnost. — Več kot smešen napuh je tudi to, da je Dežman nemškutarjem razkladal, da na vsem Kranjskem narodnih Slovincem ni, temuč samo v ljubljanski okolici jih je tako za kako pest polno. — Poslušalci pri shodu niso bili posebno pazljivi. Celjska „inteligencija“ se je med govori sprehajala po praznem prostoru vrta in odhajala ter prihajala. Čul sem besede, kakor: „das kümmerst uns nicht, wir müssen kraft haben, wir brauchen a bier.“ — Po mestu so nekteri iskali, kje je kakov kmet, da bi ga noter spravili. Nekteri može, ki so bili po družih poslih v Celji, niso hoteli iti noter reški: „ti niso naši ljudje.“ — Velika sila je bila za perje „nemškega brasta.“ Ali moralo je biti, ko bi ga bili imeli hlapci in dekle izpred pekla dobiti. — Včeraj in denes je prav pusto po mestu. Ogledovaje te celjske obraze se moram domisliti Heine-tovih verzov:

„Wie ist das Volk so katzenjammerlich,
Das gestern noch so schön besoffen.“

Iz Idrije, 9. avg. [Izv. dop.] „Slov. Narod“ ves čas kar izhaja, ni še dobil — kolikor je meni znano — ni enega dopisa iz našega mesta. Zgo-

Zdaj pa malo pogledjmo življenje v dobernskih toplicah. Vsako leto zahaja sem preko 1000 gostov. Največi kontigent dadé „Dunaj, Gradec, Trst“, Madjarska in Hrvaška, in še le potem pride naša ljuba Slovenija na vrsto. Tukaj so toplice posebno za ženske. Meseca julija, ko je topliško življenje v svojem najlepšem cvetju bilo, je v Doberni okoli 200 „dam“ in kakih 10 gospodov! Mislim pa, da je pri vsem tem, da dobernska gorka voda čudeže dela samo na ženskih, več domišljije nego resnice. Zakaj bi tudi možkim ne pomagala! Kaj smo mi mar iz druge materije narejeni? — Posebne bolezni na vseh teh gostih ni opazovati. Krasnoga spola večina so častite matrone v krogu ljubeznjivih (in tudi neljubeznjivih!) hčerá in pa mlade, bistrooke ženske v spremstvu starih in kilavih mož (še večkrat pa brez mož), katerim je bog odrekel tisto stvar, ki se imenuje „posebna sreča“ zakonskega življenja. Matrone menda hodijo sem iz stare navade in ljubezni, mlade ženske pa iz žive vere in trdnega zaupanja do doberniških toplic. Iz vsega tega lahko povzamem, dragi čitatelj, da, kdor ima zdravje in voljo, namazan jezik in ljubezen do lepega spola (in kdo nima — vsaj zadnje!) more se tukaj nebeško zabavati.

Zjutraj ob šesti uri zberó se gostje v kopeli — ženske in možki skupaj. Ker tukaj slabši, a lepši del človeškega rodu po številu jako prevaguje, razume se že samo po sebi, da imajo ljubeznjivi jezički strašno veliko dela. V kopeli izveš vse žalostne in vesele, dolgočasne in zanimive novice preteklega dne; tukaj izveš natanko, kdo je včeraj prišel, kdo odšel, tako, da ti ni treba nikdar „curliste“ vzeti v roke; tukaj izveš, kam se popelje po kosilu ta rodbina, kam se bode šla sprehajati ona družba; tukaj izveš, kako je bila oblečena ta gospá, „kje in kako“ se je zabaval oni gospod; dalje izveš, — toda „dame“ stiknejo glave skupaj in mi ne moremo več slišati, o čem se menijo, le soditi zamoremo po njihovih pomenljivih fizionomijah, da mora biti kaka „važna dogodbica“ preteklega večera na dnevnem redu.

Po kopanju se gre še malo v posteljo. Ker pa mi nismo bolni niti v resnici niti v domišljiji, podajmo se raji zajtrkovat. Ni daleč, komaj 5 mi-

nut od kopališča, konec kostanjevega drevoreda, na robu jelkovega gozda stoji mala hišica „Milchmariandl“. — Vsedimo se v senco k okrogli mizi. Prijazno se smehljajoča, ljubeznjiva, črnooka, v resnici lepa deklica — „Minka jej je ime“ in „spolnila je komaj šestnajsto leto“ — pride, prav ljubo nam voščí dobro jutro, pogrne mizo ter prinese — izvrstno kavo. Jaz sem hud kavopivec, kafetarija je v moji rodovini doma in jaz se kot „bachmann“ in kot „sachverständiger“ jako dobro umejem na to pijačo, toda, za boga, take kapljice pa še nisem pil, kakor se dobó véasi pri Milchmariandlnu. Vsa čast Minki in njeni kavi, s katero mi je tolikrat postregla! Morda je kdo tako hudobnega srca, da se bode pri teh vrsticah poredno nasmehoval. Prosto mu bodi! Ali če vi povzdigate v nebó vaše Cilike in Francike, vaše Eme in Melanije, vaše Tinice in Malice, ker so vam na kakem taboru „s prekrasnimi, ginljivim, navdušenim, miločutnim govorom“ pripele kakošno svetinjo s tri-koloro vred na vaše prsi: če vi slavo pojete vašim Ivankam in Luizam, ker so vam zložile nekaj vodenih pesmi, zakaj bi pa jaz spodobno ne počastil svoje Minke in njene kave, ki ima vsaj kaj „duha“ v sebi! „Schutz der heimischen Arbeit!“ Minka je Slovenka in njena kava domač pridelek!

Med tem pak se je zbrala okoli nas večina dobernske gospóde in zdaj če hočeš, poslušaj in glej. študiraj obraze, primerjaj toalete, koketiraj in konverziraj ali pa cigaro zapali in, hajdi, v gozd na sprehod. Ne boš se kesal, če vzameš v topliški biblioteki kako knjigo, da jo čitaš za kratek čas, ako se ti ljubi. Majhna je sicer ta biblioteka, pa vendar obsega veliko dobrih knjig. Toda bojim se, da ne boš imel časa čitati veliko, kajti sprehajališča so prekrasna, klopi in mize v gosti senci prevabljuje, vzlasti če kaka „interessantna“ žena pri njih počiva, družčina prezapeljiva. Pa bodi če temu tako ali tako, vsakako ti dopoldne hitro mine.

Kosilo — v salonu ali pa v restavraciji je vselej jako zanimivo; kajti že gledé na to, da restavracija dela svojemu imenu vso čast, ima človek tukaj posebno prilžnost opazovati naše prelube ženske, kako si rade kaj dobrega privoščijo tudi, kedar so same. Brez vsega tistega šuma in šun-

dilo se je pa vendar že marsikaj v zadnjih letih in mesecih, kar je pričalo o tukajšnjem narodnem napredku, pa tudi mnogo je bilo na poti, kar je oviralo, da se ljubezen do mile naše domovine in lepega našega jezika ni bolj prijala src slovenskih prebivalcev našega kraja. Tudi druge take in enake reči so se pripetile, ki so bile vredne, da bi se bile zročile Vašemu časniku in razglasile slovenskemu narodu, kterege zadeve njegovih bratov vsikdar zanimajo. Veselica — velika beseda — pa, ki jo je naša čitalnica v nedeljo, 8. t. m. na bližnji pristavi g. J. Leskovca napravila, je tako imeniten naroden dogodek za naše mestice, da bode njen popis vreden dopis v Vašem listu in prijetna novica vsem domoljubnim bralcem. — Pripravljanje k omenjeni zabavi je sicer pri pičlem številu vnetih domorodcev dalj časa trajalo, ali tem krasnejši je bil uspeh. Omenjena pristava g. Leskovca, kteremu gre hvala, da je radovoljno svoj dvor veselici pripustil, in še ga okinčati pripomogel, je blizo pol ure oddaljena od mestica. Dvor v tej zelo priljubljeni pristavi je bil tako okusno okinčan, da so se vsi nazoči čudili in rekli, da enacega blišča na tem kraju ni še bilo. Obgrajen je bil dvor krog in krog z mladimi jelkami, na jelkah so bile narodne zastave in zastavice, ki so jasno pričale, da se slovenski narod tu raduje. Na prav primernem kraju je bil krasen oder postavljen, ki je bil zopet tako lepo in mojstersko izdelan in ozalšan, da bi bil vsaki čitalnici spodoben kinč. Vsakršno lepšanje veselicega prostora, zlasti lepa lira, ki je nad odrom stala in mnogovrstni grbi, kakor lepo pregrinjalo pri odru, navdajala je oko slehernega nazočega z veseljem. Nad odrom in zraven odra, kakor zadej za poslušalci bili so sledeči pomenljivi napisi:

V zlogi krasni vspeh cvete,
V zlogi raj na svetu je,
V zlogi se razvija slava,
V zlogi moč rodi se prava.

Čarobno so se napisi v narodnih barvah pri večerni svečavi (transparentih) svetili in srce domorodnega ljudstva se je veselja radovolno, videti in slišati tako prijetne reči. Program te velike besede je bil prav obširen, mnogovrsten in zanimiv; kajti cela veselica je trajala od 5. do 10. ure zvečer. Akoravno so bile včasih dolge medigre (intervali), med kterimi se je pa občinstvo s telesno hrano živilo, vendar se je vse čudilo pridnosti in navdušenosti zmognih, vrlih in domoljubnih diletantov. Prvi del besede so bile godbine igre — mnogovrstne in težke — ali s pravo bravuro so jih čitalnični godci — čvrsti mladenči — izvršili. Na to je sledilo petje vrlih idrijskih fantov, ki iz zgolj blagega nagajenja do lepe umetnosti in ljubezni do domovine kljub mnogim oviram čvrsto podpirajo našo čitalnico in našo slovensko reč. Javno jim hvalo izrekam; naj jim bode v plačilo za njihov trud in v spodbudo za daljno neprestano delovanje! Za petjem so sledili govori in deklamacije. Zopet se bote čudili, ker moram tudi pri tej programovni točki le mladino pohvaliti in poslaviti; kajti navdušeni, tehtni in gladki govori, resne in šalive deklamacije so prišle le iz globočine src mladega rodu, ki nam je res nada boljše prihodnosti. Poslušaje in gledaje tako zabavne in kratkočasne predstave je čas hitro minil, prišel je hladni večer in dnevna svetloba je kmalu zginila. Ker pa je tema neljuba, skrbel je marljivi odbor čitalnični za lepo svečavo in napravil je noč prijetnišo od dneva. Na razsvetljenem odru se zopet petje prične. Glasi moškega zbora in zlasti samospjev z mrmrajočim zborom so čarobno na uho doneli in vzvišeno veselje poslušalcev je hvalilo hrabre pevce s slavo- in živiklici. Središče veselice in poglavitna točka programa je bila prvo dejanje gladišne igre: „Strast in krepost“, ki se je krog devete ure hladnega večera pričela. Ni me volja natanko popisati, kako se je to prvo dejanje te mične igre vršilo, omenjam le, da so vse osebe izvrstno zadostovale v veliko zadovoljstvo vseh pričujočih, med kterimi je bila skoraj vsa idrijska gospoda in mnogo meščanov.

Očitne hvale ste posebno obe gospodičini K. in P. vredni; ne manj časti gre gospodoma B. in K., ki sta zlasti hvalevredno svojo nalogo izvrše-

vala. Po dokončani igri je sledilo še petje in potem so se vrstile napičnice in zdravice, pri kterih zopet slava- in živiklicev ni bilo ne konca ne kraja. Še le v pozni noči se je začel ples, pri kterem se je odlikovala zlasti mlada kri. Težko so se ločili idričanje, ki so v nedeljo prvikrat pod milim nebom tako lepo narodno svečanost doživeli, od prijaznega kraja; še-le beli dan je zadnje goste v mesto navrnil.

Da je bilo mogoče idrijskim rodoljubom napraviti tako vesel dan, ki bode vsem v prijetnem spominu ostal, treba je bilo odboru čitalničnemu veliko dela in truda; posebno sta si tajnik in blagajnik veliko prizadela. Zlasti je bila delavnost tajnikova neprestana in njegove zasluge za čast in javno veljavo idrijske čitalnice in potem posredno za narodno omiko (toraj edino pravo omiko) tukajšnjega ljudstva so neprecenljive. Slava mu!

Politični razgled.

Delegacija državnega zbora je imela važno sejo, važno zato, ker se je obširno govorilo o zunanji politiki, in ker se je zopet jasno pokazalo, da avstrijski Nemci nimajo prave avstrijske, temuč nemške politike. Denes nam prostor ne dopušča obširnejše govori o tej debati, torej posnemljemo le zrne govorov. Baron Weichs, Rechbauer in Sturm hoté prijateljstvo s Prusijo, z Nemčijo, ker se jim zdi, da je Avstrija postala iz Nemčije, da je del Nemčije, ktera se mora in se bode zedinila. Poljak Ziemiakowski je temu nasproti povdarjal, da Avstrija mora avstrijska ostati, da je ravno tako slovenska kot nemška, kot Poljak, si to se ve da, ni mogel kaj, s poljsko strastjo zoper lastne brate Ruse ropotati. Na široko je govoril Beust, branil svoje rudeče bukve, branil prijateljstvo s Francosko vlado in sam svojo politiko na zunaj. Nekoliko je povdarjal avstrijsko politiko in celo djal, da si imamo v Avstriji sami zvez iskati. A čuti vsakdo in vidi, da se za take zveze še ni nič storilo, da se je celo več storilo za razzveze in razdvoje. Torej je ves govor Beusta zopet večidel teorija. Prihodnost bode pokazala, kaka bode dejanja. V specialni debati je prišel na vrsto slavni dispozičijonsfond, za kterege vlada tirja da se dovoli pol milijona gl. Odbor nasvetuje, naj se tega pol milijona dovoli za „skrivne stroške“ s tem pogojem, da se ne bode več izdalo kakor toliko. Leonardi nasvetuje da se dovoli samo 200.000 gl. Njega podpira Svetec in pravi, da uradne novine ne polnujejo svoje dolžnosti, temuč da ščujejo, da delajo za nemštvo, pa grdé druge narodnosti. Beust je na to djal, da je potrebno plačanih novinarjev, da se zve resnica (?) in da se vlada more braniti. Branil je vladno časopisje — in srečno pribojeval pol milijona. — Potem so prišli diplomatični stroški na vrsto in vnelo se je dolgo posvetovanje, ali je v Rimu treba diplomatskega poročevalca ali ne. Rechbauer, Weichs in Sturm so nasvetovali da v Rimu ni treba plačevati diplomatskega poslanca. Beust je zagovarjal tudi to točko in Rechbauerjev nasvet je padel.

Na Českem se pripravljajo za volitve. V tistih okrajih, kjer so Čehi z Nemci namešani, bodo volitve burne in viharne, morda tudi krvave. Kakor se v „Mgpt.“ piše, bodo česki poslanci prišli v zbornico. Eden izmed njih bo zopet znano deklaracijo izročil, in v imenu 3 milijonov Čehov izrekel javen upor zoper vse sklepe državnega zbora in gorjé tistim, ki se predrznejo delati se za zastopnike českega naroda v deželnem in državnem zboru. — Vladni list „Prager Abendblatt“ prinaša okrožno pismo c. kr. namestnika c. kr. okrajnim predstojnikom. V tej okrožnici se pravi: Največ se bode volilo zdaj po taci okrajih, kjer so bili možje voljeni, ki se zborovanja niso vdeležili. Narod bode, upati bi bilo, volil zdaj take, ki bodo svojo dolžnost storili. Žalibog je pa narod zapeljan od stranke, ki je zaslepljena. Temu nasproti vlada ne more nedelavna stati, ampak mora volilce z vsemi dovoljenimi pomočki napeljavati, da ne bodo navideznih, ampak prave poslance volili, kteri ne bodo s svojim poslanstvom nevredno

dra, vpitja in ropota, ki je domá po gostilnicah, kjer se zbirajo možaki, zgigujejo tu najbolj fine jedi, da človek sam ne vé, kedaj in pa kam, kajti nikdar mirni in tihi jeziček nepretrgoma hvali in opravlja.

Pri vsem tem opazovanji bi pa kmalu črne kave pozabili, ktere pa vendar ni z nimar puščati. Da pa ne bomo naše Minke motili, ki morda ravno v senci počiva je bere Preširna, pojmo na „črnega“ raji v salon. To pa že za tega del, ker pri „črnem“ se morajo brati časopisi, kterih v salonu nahajamo precejšnje število — in čuda, razun enega samo političnih. Celu v ženskih toplicah tedaj se je ugnjezdila politika, profesorji po naših gimnazijah pa v svoji veliki očetovski skrbi odrasli mladini stoječi na pragu možkega, resnobnega življenja strogo prepovedujejo političnih časopisov čitanje! Pa hvalimo bogá, da nimajo več oblasti čez nas ti „pravi, očetovski naši prijatelji“, ki bi nas v žlici vode utopili raji danes nego jutri. Pa ne helimo si s politiko preveč glave, saj smo v Doberni, idimo rajše pod milo nebó. Dame, ki so se med tem preoblekle, začno se kazati v svojih novih in starih, okusnih in neokusnih toaletah. Ali ker ima ženstvo samo seboj dovolj opraviti, hajdimo dalje! Kamor se obrneš, kamor greš, ne boš se kosal. Ali se pelji v Šmarje, ali v Vitanjo, pojdi k Slapu ali v Hudo lukajo, obišči Stari grad ali splezaj na oni hrib, povsod se boš prepričal, kako ljubeznjiva je Doberna, kako lepa je zelena slovenska Štajerska!

Ker smo že skupaj zajtrkovali in kosili, zakaj bi pa še večerjali ne? Ker pak se zvečer v salonu in restavraciji zbere navadno ravno isti publikum kakor opoldne, zapustiva torej toplice ter pojdiva v vas, komaj 7 minut daleč. V pošteni Orózlovi krčmi, ki ima sicer bombastičen napis „gasthof zur stadt Wien“, pa, čuda, za tega del nič slabše vino, vsediva se med Štajerce, pa poslušajva, kako „začnejo modrovati.“ Imajo sicer napako, da kaj radi nemškujejo (očeta župana samega ne izvzemši), toda če jim „pogoditi več“, prepričal se boš, da niso nič napčni ljudje in da po njih žilah teče še tako poštona slovenska kri, kakor po njih grlih pošton Orózlov „Glanzberger.“

To je v kratkih in, rad priznam, jako jako pomanjkljivih vrsticah življenje v dobernskih toplicah. Dobro vem, da sem povedal premalo pikantnih anekdot, preslabo markiral ženstvo, le po vrhu popisal kraj in narisal njegove stalne in preseljujoče se prebivalce. Pa nekaj nisem mogel, nekaj nisem hotel, nekaj nisem smel. Da pa mi ne bo kdo očital, da sem samo hvalil, moram vendar resnici na ljubo povedati, da vsaki dan trikrat dela topliška kapela strašne atentate na naša ušesa. Tudi igralcem ne vem, da bi bila Doberna po godu. Kakor se kaže, za igro niso dobernska tla. Edini biljard n. pr., kterege premore vsa Doberna, stoji navadno brez krogel in keglav — natakarkem rabi za „traktirtisch.“

V obče je življenje jako mirno, a ne dolgočasno; tiho, pa jako dobrodejno. In ravno to mirno življenje, ta pokoj srca, ta prijetna zabava, ta izvrstni zrak, ti lepi sprehodi po zelenih lokah in po tamnih gozdéh in tudi še druge reči storé za zdravje nazočih gostov vsaj toliko, kakor vroča, železna in žvepljena voda.

Le čuditi se je, da je ta tako ljubi kraj po Slovenskem vzlasti po Kranjskem primerno malo znan. Nikdar še nisem čital o njem in vendar že nekaj let prebiram slov. časopise. Res manjka nam Preširna, da bi tudi o Doberni zapel: Dežela naša itd., potem bi se pa že oglasila cela armada poklicanih in nepoklicanih pesnikov in družtev, ki bi s svojimi verzmi in vzdihljaji slovenske čitatelje sicer dolgočasili (kakor jaz denes), ki bi pa vsaj kaj reklame delali. In reklame, té je Doberna potreba. Vsakemu pa, kdor obišče te toplice prav iz srca voščim in želim, da bi mu tako dopale, kakor so meni, bodisi da že tam živi cum otio et dignitate ali pa cum amore et voluptate; in da bi jih zapustil s trdnim prepričanjem: Lepa je naša domovina!

Gleichenberg 7. avgusta 1869.

Paulus.

igrali. Namestnik upa, da bode njegova in pravična stvar vlade zmagala. — Čehi tudi upajo, da bode pravična stvar zmagala, samo da jo druge vidijo, nego vlada.

Na Českem so v rasi Vidohan napali Nemci slovanske pevce ki so se skozi vas peljali, s kamenjem. Bomo videli, ali bodo o tem tepeži nemškutarji in Nemci tudi tako upili kakor vpijejo čez kranjske kmete.

Na poljskem Gališkem se politično mnenje ni še sčistilo. Rastocemu vplivu federalistov je te položil zavornico Goluhovski, kateri je svojemu poslanstvu odpovedal se. V „Gaz. Narodowi“ objavlja pismo, v katerem skuša dokazati, da je za Poljake najbolje, ako ostanejo v državnem zboru. Žuga jim, da pridejo sicer pod rusko oblast. Kmalu bomo videli, koliko bode ta slavnati strašelj, ktereга Goluhovski rojakom v koruzo stavi, svojo dolžnost storil.

Nemški delavci so napravili shod svojih pooblaščenecv v Eisenachu. Razprli pak so se že precej v prvi seji.

Med Prusijo in Avstrijo žuga razpor popolen nastati. Severonemški listi poročajo, da meni Pruska vse diplomatične zveze z našim cesarstvom pretrgati. To bi bil nasledek tiste politike, ki ima sicer naličje avstrijanstva na obrazu, v srcu pa še vedno jezo kuha, da smo „iz Nemčije pahneni.“ Gospodje, kateri v Avstriji poznajo le 7 milijonov Nemcev, druge milijone pa prezirajo, bodo imeli odgovornost na vesti, ako dovedejo do druge Sadove, ktere Avstrija morda ne bi mogla preživeti.

Na Španjskem bode zbornica kortesov, kakor brž se snide, imela najprvo voliti kralja. — V septembru odide 20.000 vojakov na otok Kuba pomagat krotiti uporne Kubance. — Več karlističnih čet je bilo razgnanih, eden karlističnih voditeljev od oblastnij vjet in ustreljen.

Razne stvari.

* (Letošnji program novomeške gimnazije) prinaša prav čeden sestavek: „Vvod v Sokratovo Apologijo“, iz peresa neumorno delavnega g. prof. Ladislava Hrovata. Spis, najprvo slovenskim dijakom namenjen, v gladki slovenščini spredvidno razlaga Atenjanov državne razmere in društveno življenje za časa Sokrata in slednjega razmere do njih ter do svojega učenca Platona. Za tiste, ki Apologije niso brali, je g. spisatelj zapisal nekoliko stavkov, iz katerih je lahko razvideti Sokratov značaj in vrednost njegovega nauka. Spisi, kakor je Ladislavov se posebno priporočajo za gimnazijske programe, ker so, rekli bi nadaljevanje in podpiranje šolskega poučevanja. — Iz statističnega pregleda sestavljenega po začasnem vodji g. Ign. Staudacherji vidimo, da je letos na novomeški gimnaziji učilo 12 učiteljev iz reda sv. Frančiška, in sicer 6 profesorjev in 6 suplentov. Gimnazijo je obiskavalo 158 dijakov, med katerimi sta bila samo 2 Nemca in 3 Hrvatje, vsi drugi so Slovenci. Imena so prav pravilno pisana.

* (Tagblatt se tepe po lastnih zobeh.) Ta listič, ki nima nobenega značaja in nobenega načela, pobral je v suhoparnem času zopet priliko in jel hinavske levite brati slovenskemu časopisu. Tako piše 9. t. m.: „Ali more ljudstvu koristiti, ali more njegovo pravno zavest pozdigniti in poboljšati, ako časniki razkrite gnusobnosti v zvezde kujejo, ako očitno kažejo svoje veselje nad tem, ako se dá ljudstvo zapeljati k nepostavnostim in sicer samo zato, ker so te nepostavnosti obrnene proti političnim nasprotnikom.“ Tako grede „Tagbl.“ tirade še naprej. V ravno istem listu pa beremo ravno isti dan na 4. strani pod napisom: „Novi bosopetneži“ tole dogodbo pisano z vidno zloradostjo: Dva študenta, med tema eden sin znane klerikalnega poslanca v štirskem deželnem zboru, sta se podala ne-

davno kot agitatorja proti „verfassungstagu“ v Šoštanj, a med ondašnjim prebivalstvom nista našla zaželjenega sočutja, ampak ravno nasprotno so kmetje političnima razposajencema črevlje izžuli, tako da sta morala bosa domu romati.“ Tako lažnjivi in hinavski „Tagblatt“ na drugi strani. Stvar ima res nekoliko istine v sebi, samo da je čisto drugačna kakor jo opisuje „Tagbl.“ Omenjena dijaka sta razširjala slovenskih rodoljubov oklic, naj lindstvo ne hodi k nemškutarjem v Celje. Ravno isti oklic je s posebnim pismom razposlalo tudi okrajno glavarstvo celjsko. Ko sta prišla študenta proti večeru iz Velenja v Šoštanj in hotela prilepljati slovenske pozive na mestu nemškutarskih, niso jih napadli kmetje, ampak prvo znamenje je dal c. kr. davkarski kontrolor Miha Steirer, ki se prišteva najbolj omikanim nemškutarjem, a je vendar enemu študentov surovo klobuk raz glave potegnil, kar je bilo znamenje k nasilnemu napadu. Iz vseh hiš je zdaj začela nad študenta vreti drhal nemškutarskih „purgarjev“ v zvezi z mlatiči, delavci, tudi ženske so pomagale — vse drhali je bilo 200 ljudi. Ta drhal je neusmiljeno mahala po študentih, tako da sta imela samo svoji osebni moči se zahvaliti, da sta živa odšla, tudi oblačilo se jima je celo raztrgalo. Ves ta dogodek je šoštanjski sodnijski predstojnik M. Sirk celi čas mirno gledal, in še le ko ga je ondotni podučitelj opomnil, da se ne spodobi, ko bi on tak silen tepež mirno gledal, je začel nekoliko nemškutarske divjake miriti. — Tako stoji fakta, a „Tagblatt“ skuša surovost podtakniti kmetom, a podtakniti s pohvalo, kajti tepeni so bili slovenski hrbti. Za g. uradnike in purgarje nima nobene grajalne besede. „Tagbl.“ kader hočeš še kaj enacega poročati, beri svoj voden članek od 9. avg., in se ne tolici samega sebe po zobeh.

* (Nenavadna prikazen.) Po noči od torka na sredo je padel na Pohorski gori blizu Maribora precej debel sneg. Ko bi bila giganta Brandstetter in Dežman v Celji vedela, da se bo meseca avgusta v „lepi zeleni nerazdeljivi Štajerski“ dogodil tak vremenski škandal, gotovo bi bila nebo „šturmovala.“

Prostovoljna vinska dražba.

Naznani se, da bo po uradnem dovoljenji od 25. julija 1869 štev. 432 gospod Anton Žuza, po domače Stare, posestnik in krčmar v Žavcu pri Celji, 23. in 24. avgusta t. l. napravil v svoji hiši, št. 30 v Žavcu prostovoljno vinsko dražbo. Prodalo se bo 1500 avstr. veder vina in se gosp. kupci vljudno vabijo na dražbo.

Vina v sodeh po 10, 20, 40 do 140 veder od lela 1865, 1867 in 1868 posebno dobra Bizeljščina, se bodo avstr. veder po 5 gld. a. v. in više oklicale in le brez sodov oddale. Gospodi kupci se bodo sami lahko prepričali o dobroti vina.

Vsak gospod kupec mora 10% are dati in sme kupljeno vino nekaj tednov na svoje stroške v kletu gosp. Žuza pustiti, in mora ostanek tedaj plačati, kedar se vino odpelje.

Dražba se začne 23. avgusta ob 11. uri dopoldue.

Občinski urad Žavec, dne 27. julija 1869.

Žuza, župan.

OZNANILO.

Samo nekoliko časa še,

dokler se namreč zaloga popolnoma ne izprazni, razprodaja se blago, iz konkursne mase kupčijske hiše E. & P. na Dunaji — kolikor tega blaga še imamo.

Prodajamo 30 procentov ceneje, kakor je blago v fabriki veljalo, in sicer na drobno kakor na debelo.

Cena po odbitih 30% stoječa in nepremeljiva:

Trobela platna, 33 vatlov . . . 4 fl. 50 kr. in više
" holandsko . . . 10 „ „ „

Chiffon, Toileforte, Naturel, Molinos vatal 14 kr. in više.
Tkanina, vatal . . . 15 „ „
6 robcev iz pravega platna . . . 80 kr.

Blago za obleko, jako različno, čudovito po ceni, po 10, 12, 15, 20 kr. itd vatal.

Tanek Mohair in Luster v vseh barvah po 30 kr. in više.
Žensko perilo: srajce pisane in gladke in izmišljene po 1 gld. 10 kr. in više.

Korseti, pleteni in izdelani, spodnja obleka; perilo za može vsake baže.

Sukno za hlače in suknje, kožuovina, double, velour čudovito po ceni.

1000 vatlov platna, zadnji kosi do 5, 6, 8, in 10 vatlov se prodajajo neizmerno dober kup.

Jopiči in plašči po naj nižji ceni.

Na pismena naročila bomo ustrezali hitro ali za gotov denar ali proti poštnemu povzetji.

Razprodajalnica edino v gospodskih ulicah št. 113 nasproti Pichsovi kavarni.

Spodljlivo

V Mariboru avgusta meseca.

Schneider & Bettelcheimova
razprodalnica dunajskega blaga.